

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اللهم صل علی محمد و آل محمد

سوره مبارکه حج (جله سوم)

جله خانوادگی - استاد اخوت ۹۴/۷/۲۲

- ماه محرم فرارسید و ان شاءالله ماه محرم برای ما ماه جهاد و شهادت بشود مانند شب قدر و ارزش شب قدر برای ما ارزش مجاهدین و شهدا ثبت و ضبط کند و قدرت معنوی و مقاومت روحی ما در مقابل مشکلات را روزافزون و خیلی از آرزوهایی که ماه محرم می آید در دل ما شکوفا میشود برای همه اش **صلوات** بفرستید.

- برای اینکه غم و غصه های ما برطرف و به واسطه پر شدن از غصه های الهی، غصه هایی که میتواند معنویت را در ما شکوفا کند، غصه های مادی و بیهوده از درون ما خالی شود **صلوات**

- هر چه خدا به انسان داده حکمتی داشته . غم و اندوهی که خدا به انسان داده حتما حکمتی داشته ، منتها این در صورتی است که همانی باشد که خدا خواسته و می تواند در اینصورت به حرکتی تبدیل شود و تعالی برای ما ایجاد کند.

• يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ (۱)

علت تقوا بخاطر زلزله ساعه گفته. مواظب باشید چون زلزله ساعه نزدیک است.

• يَوْمَ تَرَوُنَّهَا تُذْهِلُ كُلُّ مَرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَ تَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَ تَرَى النَّاسَ سُكَارَى وَ مَا هُمْ بِسُكَارَى وَ لَا كَيْنَ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدًا (۲)

زلزله ساعه را به روزی که این اتفاق می افتد ربط داده و تبیین کرده این زلزله به چه صورتی است.

- وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَجِدِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ (۳)

از آیه ۳ داستان فرق می‌کند. انسانی را نشان می‌دهد که در رابطه با خدا و در خدا بدون اینکه علم داشته باشد، مجادله می‌کند و تبعیت می‌کند از هر شیطانی که سرکش است.

- كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ (۴)

بعد سرنوشتی که برای همین انسان رقم خورده ، این است که هر کس که ولایتش را بر گردن نهد از هر شیطان سرکشی تبعیت می‌کند. «یضلُّ»: به طو مسلم گمراهش می‌کند و به آتش سوزان راهنمایی اش می‌کند.

- يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِّن عُلُقَةٍ ثُمَّ مِّن مُّضْغَةٍ مَّخْلُوقَةٍ وَ غَيْرِ مَخْلُوقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ وَ نُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نَخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِنَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ وَ مِنكُمْ مَّن يَتُوفَىٰ وَ مِنكُمْ مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَ تَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَ رَبَّتْ وَ أَنْبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ (۵)

- ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَ أَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۶)

- وَ أَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا وَ أَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَن فِي الْقُبُورِ (۷)

- وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَجِدِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ لَّا هُدًى وَ لَّا كِتَابٍ مُّبِينٍ (۸)

- ثَانِي عَطْفِهِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَ نُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ (۹)

دسته دومی ذکر می‌کند خصوصیتش این است که به حق بی‌اعتنایی می‌کند بخاطر اینکه از راه خدا انحراف ایجاد کند. او کارش تبعیت بود. این کارش به گمراهی کشاندن است.

- ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَاكَ وَ أَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ (۱۰)

وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِن أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَ إِن أَصَابَتْهُ فَتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ (۱۱)

گروه سوم را معرفی می‌کند.

- این سوره ، سوره عجیبی از نظر دسته بندی کردن است. سوره خیلی با فضایی که در آن فقط آدم بد می بیند ارتباط پیدا می کند. دو حالت دارد : یا آدم خوبی وجود ندارد یا شما خودتان آدم خوبی هستید.

فکر کنید خدا قسمت کرده در اردوگاه امام حسین هستید و حرکت می کنید به سمت کربلا. هر چه به سمت منطقه جنگی و خطر نزدیکتر می شوید ، آدم بدهارا می بینید.

جبهه آدم بدها را طبقه بندی می کند. گویی این سوره برای محسن خوانده میشود که افراد در اردوگاه دشمن را طبقه بندی کند.

چه لزومی دارد طبقه دشمن را شناخت؟ چرا «من الناس» میگوید؟ شاید چون به هر حال دشمنان در خیابانشان رتبه بندی دارند. حالا اینکه چطور با این سه گروه باید مقابله کرد، سوال است

اگر یک موقع به ما گفتند اصحاب یزیدی و ناری عاشورا را ترسیم کنید و سیستم و رفتارشان را تجسم کنید می - توانیم این جریان را مطرح کنیم.

• **يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْفَعُهُمْ وَ مَا لَمْ يَضُرَّهُمْ وَ مَا لَمْ يَنْفَعَهُمْ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ (۱۲)**

اصلاً میدانند اینکه خدا بیان می کند که یکسری دشمن در عالم هست برای ما لازم است چون ما خیلی وقتها خیلی خوش خیال هستیم و بعضاً خود را از اولیاءالله می دانیم. اینکه این آدم جزء «علی حرف» هست شاخص میخواهد، تبعیت از هر «شیطان مرید» شاخص می خواهد.

خدا چنین سیستمی در عالم گذاشته و دشمن خود را معرفی می کند و انواع آنها را می گوید. اینها شاید برای ما یکی باشد اما از نظر خدا اینطور نیست.

هر کسی نسبتش به دشمن از یک جهتی نزدیک می شود. گاهی نسبت من با دشمن از دسته گروه اول ، گاهی گروه دوم و گاهی گروه سوم است.

هیچکس از دشمنی خدا مبراً نیست مگر اینکه از این اوصاف مبراً باشد.

خدا میبندد و تعارف هم ندارد. تنها وجودی که با هیچکس تعارف ندارد و هر چه هست را همانطور بیان می کند خداست. حتی رسول الله هم اینطور نیست. شاید چون میخواهد اصلاح کند، تعریفی هم از شما بکند.

- دسته اول : تبعیت از هر شیطان مرید رانده شده

دسته دوم: احکام الهی را نمی شنید که انحراف ایجاد کند

دسته سوم: یک خدای متغیر دارد و چون خدایش متغیر است در نتیجه کاره ای نیست و کاری هم از او بر نمی آید؛ چون مالک نیست.

- بنده خدا را حج برده و در طواف و سعی صفا و مرو و منی و عرفات از این مسیر حج به او یاد می دهد یعنی خداشناسی به او یاد می دهد.

خداوند دشمنان خودش را جای خودش نشان می دهد؛ چون خداشناسی بدون دشمن شناسی امکانپذیر نیست.

«الا لله» بدون «لا اله» امکانپذیر نیست.

در سوره حج که مظاهر خدا را باید ببینی، آمریکا و اسرائیل را نشان می دهد. یک مشت آدم خبیث و چرک را نشان می دهد تا ما در خودمان ببینیم چقدر خبیث و از راه دور شدن به خدا نزدیک شویم.

- يَدْعُوا لِمَنْ ضَرَّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ لَبِئْسَ الْمَوْلَىٰ وَلَبِئْسَ الْعَشِيرُ (۱۳)
- إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ (۱۴)
- مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لِيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدَهُ مَا يَغِيظُ (۱۵)
- وَكَذَٰلِكَ أَنْزَلْنَاهُ ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِيَ مَنْ يُرِيدُ (۱۶)
- إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِقِينَ وَالنَّصَارَىٰ وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (۱۷)

خدا در این سوره یک مدل توحید را آموزش می دهد که واقعا خاص است. اگر کسی به سمتش برود سریعا خداشناس می شود و آن هم توحید برائتی است.

در توحید برائتی، آنهایی که در برابر خدا جلوه پیدا کردند را نشان می دهد. هر چه اینها هستند، خدا نیست.

خدا شیطان نیست، مرید نیست، حررف نیست و ...

برائتش، هم علمی و هم عملی است. باید دشمنی را اظهار کنید

از آیه ۸ اتصال انسان به کتاب را نشان می‌دهد و اینکه اگر عقلش در بستر کتاب، به نور کتاب نورانی نشود نمی‌تواند نورانی شود. حجت آن است که عقل انسان را به کتاب متصل کند.

• أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يَهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن مُّكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ (۱۸)

در بعضی آیات قرآن به سجده تکوینی اشاره شده و یکی از این جاها این آیه است.

- «آلم تر» شاید منظورش به خود رسول و رویت قلبی ایشان باشد.

- دو نوع سجده : سجده تکوینی و سجده تشریحی

سجده تکوینی بیشتر به تکبیر تمایل پیدا می‌کند. الله اکبری که فرد هیچ تعینی از خود نمی‌بیند.

- در این آیه «کثیر من الناس» به سجده تشریحی اشاره می‌کند.

- «کثیر» در این آیه به غایتی اشاره میکند یعنی به وقتی حکومت دینی فراگیر شد، اشاره می‌کند.

- «کثیر حق علیه عذاب» : کسانی هستند که از سجده سر بر می‌تابند و اثر سرپیچی شان عذاب است. این عذاب عین همان عمل است.

توان سجده نکردن به معنی عذاب است یعنی فردی که سجده نمیکند تکوینا در عذاب است.

اگر انسانی در زندگی اش نتواند سجده کند، به همان نسبتی که نمیتواند سجده کند، در عذاب است.

روز قیامت هم انسانها بر اساس سجده شان طبقه بندی می‌شوند.

- کسی که سجده تشریحی را نکرد، تکوینا در عذاب است.

- هر کسی باید میزان معنویتش را با طول سجده هایش بفهمد.

خود وقوع سجده هم معنوی می‌آورد.

بعضی توجیه می‌کنند که روحش مهم است اما قالب سجده، هم مهم است.

در روایات آمده که داشتند برای امام معصوم چیزی می گفتند یک مرتبه ایشان به سجده افتادند. به یاد نعمتی می افتند و به سجده می روند.

- در سوره فتح آمده که از خصوصیات همراهان رسول این است که اثر سجده بر پیشانی دارند.

هر کسی هدایت شده است، سجده طولانی دارد. شرط لازم است؛ اما شرط کافی نیست. ما نمی توانیم خود را از شرط لازم محروم کنیم.

عبادت تنها کافی نیست. چون عده ای از باطن دین گذشتند و به ظاهر چسبیدند.

- سجده شاخص معنویت است.

در پرهیز غذای معنوی مان می توانیم چیزی به نام سجده داشته باشیم. دعاهاى مختلفی میتوان در سجده خواند و مثلاً وقتی حالت خیلی بد است، ذکر یونسیه در سجده خیلی خوب است.

کسی که طول سجده هایش کم است، رزق معنوی اش هم کم است. هر چند کسانی هم هستند که طول سجده هایشان زیاد است اما مزور هستند.

معنویت هم سبب میخواهد و سجده یکی از این سببها است.

شیعه به شدت در دو بعد برنامه ریزی دارد:

۱. قدر اسباب را دانستن / تکریم اسباب

۲. هیچ اعتنایی به اسباب نمیکند

- اولین چیزی که سجده به انسان میدهد احساس کرامت است.

تعجیل در فرج امام زمان (عج) صلوات